

INTEGROVANÉ DOPRAVNÍ SYSTÉMY

Ing. Martin Jareš, Ph.D.
Místnost: K405

E-mail: jares@ropid.mepnet.cz
Více informací: ids.zastavka.net

SEZNAM PŘEDNÁŠEK:

1. Úvod do IDS (4.10.)
2. Rozdělení integračních opatření (11.10.)
3. Provozní integrace (18.10.)
4. Provozní integrace (25.10.)
5. Stavební integrace (1.11.)
6. Stavební integrace (8.11.)
7. Technická integrace (15.11.)
8. Informační systémy (22.11.)
9. Odbavovací systémy (29.11.)
10. Marketingová opatření (6.12.)
11. Organizační integrace (13.12.)
12. Organizační integrace (20.12.)
13. Příklady desintegrace veřejné dopravy (3.1.)

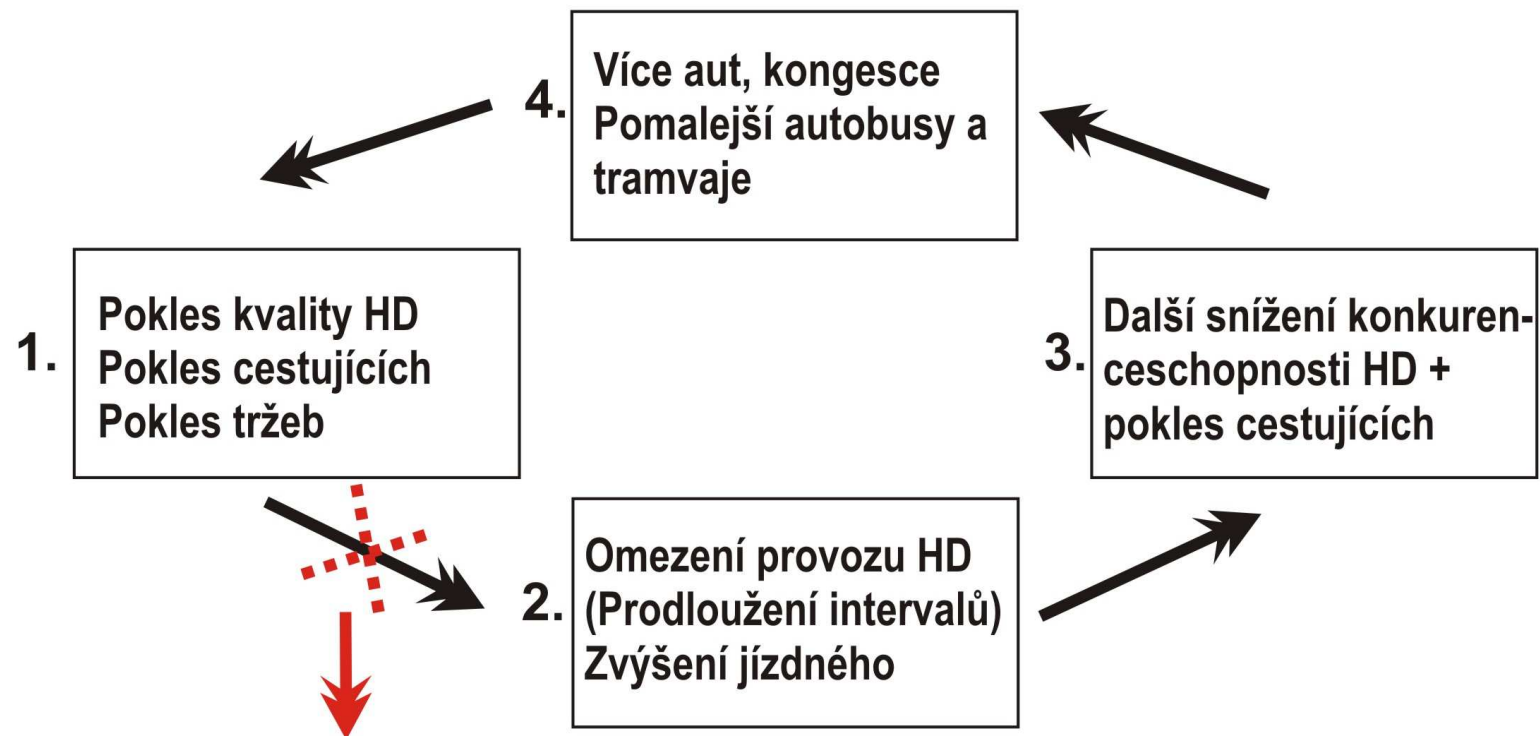
ÚVOD DO INTEGROVANÝCH DOPRAVNÍCH SYSTÉMŮ

Důvody pro vznik IDS (výchozí situace před integrací veřejné dopravy):

- suburbanizace – roste poptávka po dopravě přes hranice města / regionu
- tarifní bariéry – při přestupech nutno zakupovat novou jízdenku
- nejsou sladěny přepravní podmínky (přeprava kočárků, jízdních kol, lyží)
- nedostatečná koordinace jízdních řádů (proklady, návaznosti)
- chybějící nebo nekvalitní přestupní zastávky, chybějící záchytná parkoviště / nekoordinovaná výstavba infrastruktury
- souběžné vedení spojů / druhů dopravy \Rightarrow duplicitní financování
- není koordinovaná objednávka železnice (v případě více objednavatelů)
- zpoždování spojů - není řešena preference veřejné dopravy mimo město (zejména autobusy)
- nízká informovanost a propagace
- nerovnoměrné vytížení kapacity vozidel a dopravních cest, komplikace při mimořádných událostech (vysoká závislost na jednom dopravci / druhu dopravy)

⇒ hromadná doprava neplní funkci kvalitní alternativy vůči IAD a je často nehospodárná ⇒ konkurenceschopnost IAD roste ⇒ ztrátovost MHD se dále prohlubuje atd. (vzniká začarovaný kruh)

“ZAČAROVANÝ” KRUH ÚPADKU HROMADNÉ DOPRAVY (HD)

Koncentrace nové výstavby na stávající páteřní (kolejové) trasy HD
Zpoplatnění automobilové dopravy
Zákazy vjezdu pro automobily

Zatraktivnění a zefektivnění HD ⇒ **INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM**

INTEGROVANÝ DOPRAVNÍ SYSTÉM (IDS)

= propojení všech dostupných druhů městské a regionální dopravy do jednoho celku

Znaky IDS: 1 jízdenka, 1 tarif, 1 jízdní řád, 1 síť

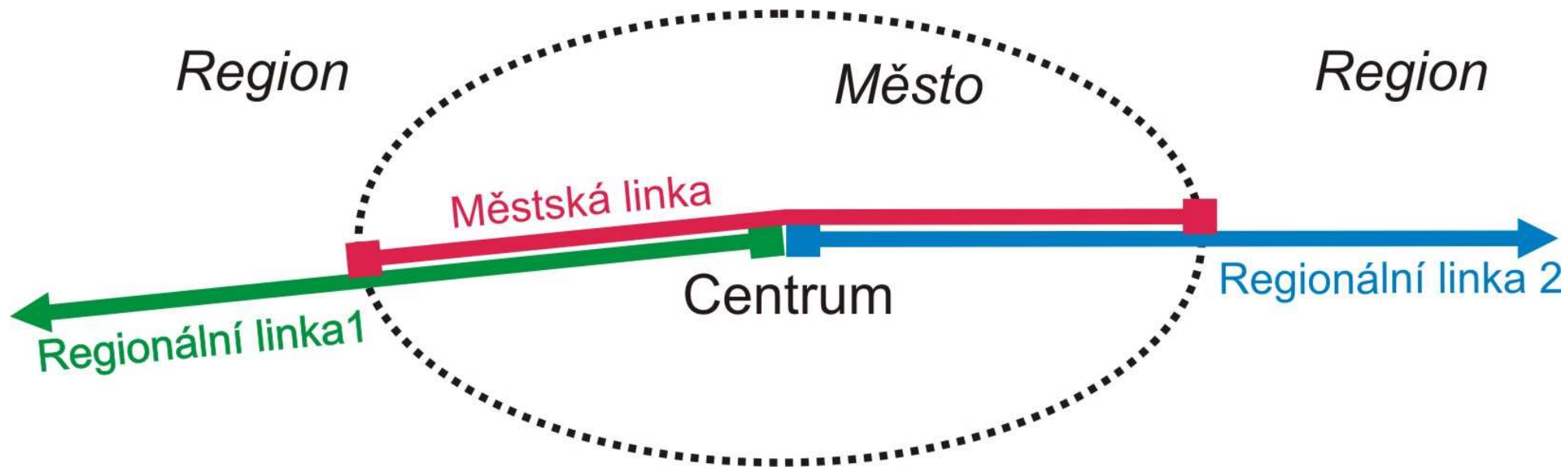
IDS využívá **synergický efekt**: výsledek celku je **více než jen pouhý součet** jeho součástí

Příklad synergického efektu:

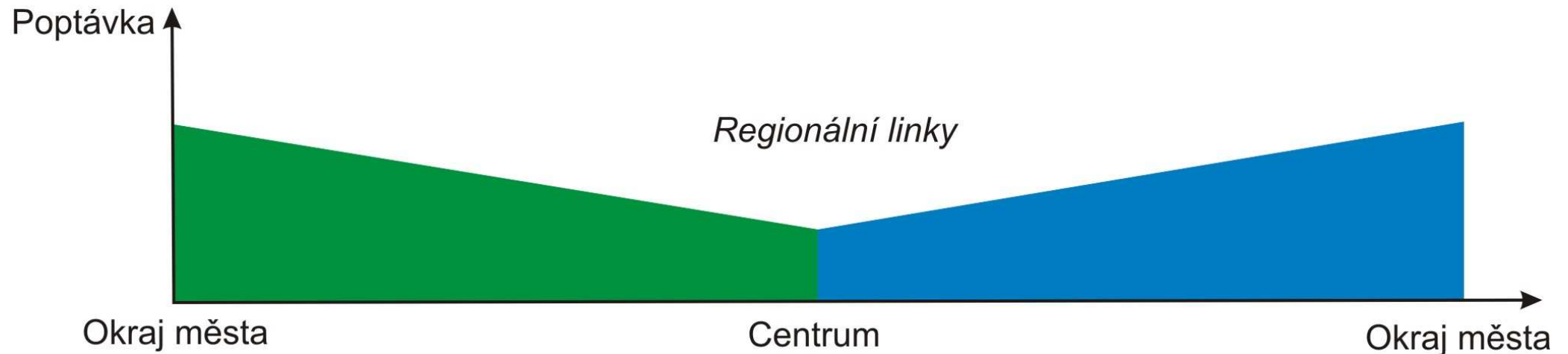
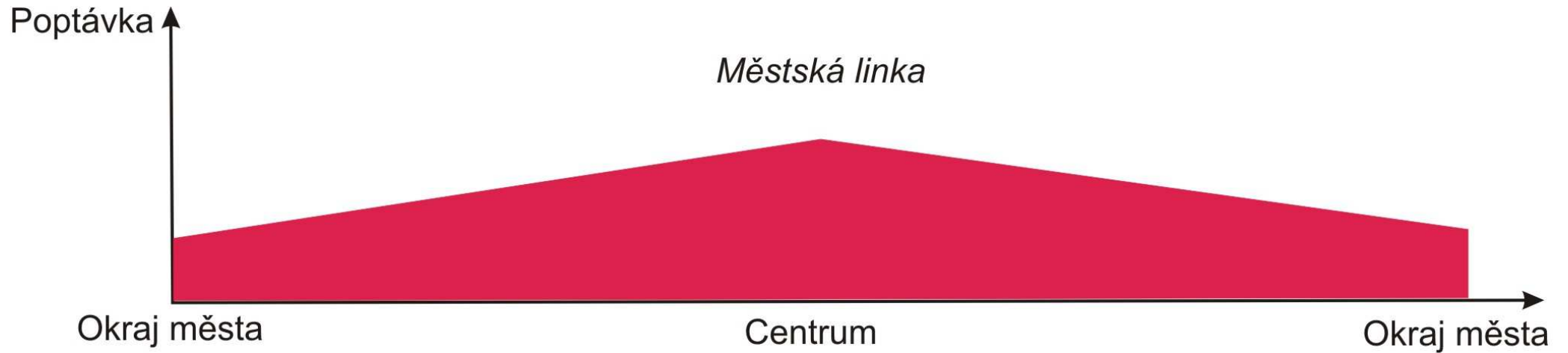
Před integrací: 2 spoje bez návaznosti, každý z nich veze 20 cestujících

Po integraci (např. zřízení návaznosti): každý spoj veze navíc 5 cestujících, kteří využijí novou možnost spojení ⇒ **více cestujících při stejných nákladech**

PRINCIP INTEGRACE – příklad města s 1 linkou MHD a 2 regionálními:

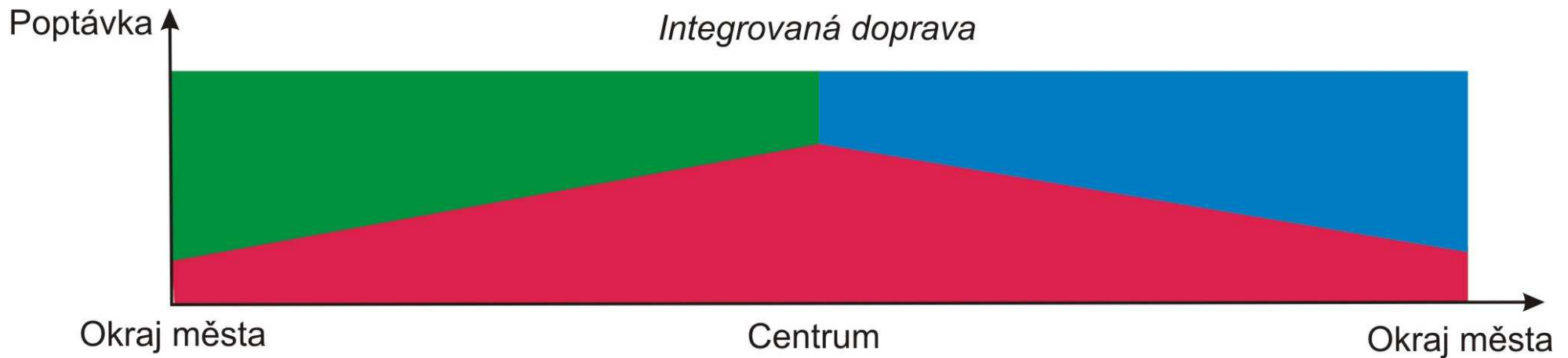
Vytížení městských a příměstských linek před integrací:

- městská linka vytížena nejvíce v centru, příměstské linky nejvíce na okraji města

- při odstranění tarifních a dalších bariér lze městskou a příměstskou dopravu propojit \Rightarrow namísto 3 linek provozovat jen jednu průjezdnou z jedné části regionu přes centrum města do druhé části regionu
- \Rightarrow potenciál úspory \Rightarrow **možnost zkrátit interval nebo zavést nové spojení bez dodatečných nákladů**

Vytížení integrované průjezdné linky:

- integrovaná linka je v ideálním případě rovnoměrně vytížená po celém území města (záleží na místních podmínkách)

INTEGRACE VEŘEJNÉ DOPRAVY ZNAMENÁ, ŽE:

- **vlaky** ⇒ jsou využívány i pro **městskou** dopravu
- **příměstské autobusy** ⇒ jsou využívány i pro **městskou** dopravu
- **městské autobusy** ⇒ jsou využívány i pro **příměstskou** dopravu
- další druhy dopravy slouží pro městskou i příměstskou dopravu atd.

⇒ odlišné (specifické) nároky na:

- vozidla
- infrastrukturu (trati / zastávky)
- personál

VÝHODY INTEGRACE VEŘEJNÉ DOPRAVY PRO CESTUJÍCÍ A DOPRAVCE

Výhody integrace pro cestující	Výhody integrace pro dopravce
<ul style="list-style-type: none">● atraktivní veřejná doprava „z jednoho odlitku“ (1 jízdenka, 1 jízdní řád, 1 tarif, 1 síť)● lepší spojení ve městě, v regionu a přes hranici město / region● koordinace jízdních řádů● zajištění návazností● jednotný přestupní tarif (cestující neplatí za každý úsek zvlášť, výhodné předplatní jízdenky atd.)● alternativní možnosti spojení	<ul style="list-style-type: none">● rostoucí poptávka (integrací indukovaná mobilita)● rostoucí produktivita oběhů vozidel● rovnoměrné využití dopravních cest a využití volné kapacity vozidel● perspektiva do budoucnosti (relativně jisté dopravní výkony, nízké riziko redukce výkonů kvůli poklesu poptávky)

VÝHODY INTEGRACE VEŘEJNÉ DOPRAVY PRO MĚSTA A REGIONY

Výhody integrace pro města	Výhody integrace pro regiony
<ul style="list-style-type: none">• zvýšení atraktivity veřejné dopravy při současném zvýšení efektivity• zlepšení dopravní obsluhy na okrajích města (nová rychlá spojení železnicí, kratší intervaly, nové zastávky)• odstranění souběhů• lepší spojení do okolí města (turistická a rekreační doprava)• klesající nároky na autobusová nádraží a zastávky (používání zastávek městské dopravy také příměstskými linkami, vyšší podíl příjíždějících z regionu vlakem)• klesající podíl IAD z regionu	<ul style="list-style-type: none">• zvýšení atraktivity veřejné dopravy při současném zvýšení efektivity• lepší spojení do města• lepší spojení uvnitř regionu• spolufinancování příměstské dopravy jádrovým městem• vyšší flexibilita obyvatel (srovnatelná pozice na pracovním trhu)• pozitivní ekonomický rozvoj (zvýšení turistického ruchu)• vyšší kvalita života v regionu (spojení také do kin či divadel a zpět)• vyšší příjmy díky růstu cen prodávaných pozemků

PŘEDPOKLADY ÚSPĚŠNÉ INTEGRACE:

- spolupráce koordinátora, dopravců, měst, obcí, krajů, úřadů a dalších institucí
- rovný a nediskriminující přístup dopravců na dopravní trh

⇒ **integrace veřejné dopravy = společný zájem**

